

له ساڵرۆژی ١١ی سیپتەمبەر، بروخیت تیرۆریزم!

سامان کەریم

zaryak@yahoo.com

سالیکی تەواو بەسەر کاری تیرۆرستانە ئیسلامی سیاسی، لە مانهاتنی نیویورک و پنتاگۆنی واشتن دا تێپەردەبێت. بەجیا لە ناکامه گیانی و قوربانی یهکانی ئەم ڕوداوه که بوخوی مۆدییلیکی تازە جینۆسایدە دژ بە بەشەریت، لە داھێنانی فەرھەنگ و فەنتازیا ئیسلامی سیاسی یە، که خەلکی جیھانی راپلەکاند. راپلەکاندن، چونکە نمونەیهکی نوێ ی لە کۆمەڵکوژی ئینسانی هینایە نێو بازاری سیاسەتەوه، نمونەیهک، که فرۆکە ئینسان، بی گیان و گیاندار، پیکهوه دەبن بە بۆمب و ساروخ، پیکهوه دەبن، بە بەرمیلێک لە باروت، بوگیانی هەزاره ئینسان.

بەجیا لەم فەنتازی یە ئیسلامی سیاسی که ریکراوی "القاعده" شانازی بە پیاوێ کردنی یهوه دەکات، وه بەجیا لە قوربانی یهکانی ئەم ڕوداوه و ئەم کردەوه نامروۆقانهیه، ١١ی سیپتەمبەر بوو بە خالی وەرچەرخانێک، بە قهولی بن لادنیش "رێزوی میژوی گۆری!" بەلام با بزانی، رێزوی ئەم میژوه چون گۆردرا.

ناکامی سیاسی ڕوداوهکه:

ڕوداوهکه، شانسیکی گۆرهی دا بە حکومەتی ئەمەریکا، که هەناسەیهکی قول هەلمبژیت و غول ئاسا سیبەری تیرۆریزمی دەولەتی خۆی بەسەر جیھاندا پەخش بکاتەوه و شەلم کوێرم ناپاریزم، تۆمەتی تیرۆر تیرۆریزم بخاتە پال هەر هیزو لایەنێک که ناکۆکه لە گەلیدا، بەتایبەت پاش سەرکەوتنی خیرایی بەسەر دەسەلاتی تالیبان لە ئەفغانستاندا. ئەم ڕوداوه بوو هۆی ئەوهی ئەمەریکا جاریکی تر سەرکەوتووییەت لە رابەری کردنەوهی هاوپهیمانیهکی جیھانی بە روی تیرۆردا و لە ژێر ناوی لیدان و جەنگ دژی تیرۆردا، هیرشی بەرەوامی خۆی تاماوهیهک درێژە پی بدات، لە پیناوا ساغ کردنەوهی ئیستراتیژی سیاسی جیھانی خۆی "نیزامی نوێ ی جیھانی". ئەگەر چی هەولەکانی ئەمەریکا بو ئیدامەنی جەنگی دژی تیرۆر هەر زوو رۆبەرۆی نارهزایەتی خەلک و هاوپهیمانهکانیشی بووه، بەلام لەم نێوهدا ئەمەریکا یهک هەنگاو چوه پێشەوه، ئەویش ئەوهبوو، که ئەمەریکا وهک خاوهنی رەشترین دوسیە ی تیرۆر تیرۆریزم، وهک خاوهنی گۆرهترین جبهەخانە ی چەک و پیداوێستی جەنگی، وهک خاوهنی یهکەم بەکارهینەری بومبی ئەتۆمی لەمیژوی بەشەری دا، بو ماوهیهک ئەگەرچی کورتیش بوو توانی وهک "لایەنێکی حەقدار" لە هەولەکانی دا خۆی نیشان بدات، و تا ئاستیکش وا دەرکەوت، ئەم شانسه ئیسلامی سیاسی یان بلیم تیرۆرستانی ئیسلامی سیاسی، وهک دیاری یهک دایانە دەست ئەمەریکا، لەلایەکی تریشەوه، بو ماوهیهک جلهوی رابەری جیھانی گرتەوه دەست، که بوو هۆی ناکامیکی سیاسی گۆره بو ی لەباری بارگە خستنی لە چواردهوری حەوزی قەزویندا، فرسەتیکیشی دایە دەست، که تا ئیستا کیشە ی عەرەب- ئیسرائیل، لە چوارچیوهیهکدا رابگریت که خۆی خوازیاریهتی، و دەستی حکومەتی رەگەزپەرستی شارونیشی ئاوهلاکردوه (یان لایەنی کەم تیشکی سەوزی داوهتی) بو کوشت و بڕیکی بی وینە، لەباری سیاسی یشەوه، وهک نیرە عەلەشیشیک خۆی نیشان دەدات و سنگی بەرز دەکاتەوه و، لێرە لەوی بەپی ی پیداوێستی سیاسی خۆی سەرۆکی ئەم وولات و ئەوولات دیاری دەگات و یان ئیدعای گۆرینی دەکات. ئەم سەرۆکی تیرۆریزمی نیودهولەتی یه، تیرۆر تیرۆریزمی کردە یهک قانونی نیونهتەوهیی، که لەسەر وو هەموو دام و دەزگا کارتونی یهکانی ریکراوهی نەتەوهیهکگرتەوه جی بەجی دەبیت، لایەنی کەم لە یهک سالی رابوردوا ئەمە خالیک بوو پیویستە تۆمار بکریت. بەلام ئەم دەوریه کوتایی پی هات، ئیستا، هەر وهکو ئەوکاتیش پێشبینیمان کردبوو، ئەمەریکا ناتوانایە لە پیکهینانی هاوپهیمانی یهکی سی وولاتیش، لە دژی دکتاتۆری عیراق و لیدان لە عیراق، هەر ئەوکات و تمان سەرۆکایەتی جیھانی سەرمايه و سەرمايه داری تەنها بە هیزی ساروخ و فرۆکەکان ناروا تە پێشەوه جی بەجی نابیت. ئەمە بەجیا لەوهی ئەمەریکا دەرگیری گۆرهترین ئەزمە ی ئابوری خویەتی، کۆمپانیا جیھانی یهکانی یهک لەدوای یهک هەرەس دەهینن، سەدها هەزار کریکار لە سالی پاروه بیکار کراون، که ١١ی سیپتەمبەر، لەم مهیدانهشدا خیریکی گۆرهی بەخشی بە سەرمايه داران و بی گویدانه هیچ یاسا و ریسایهک بەشەپۆلی دەیها هەزاره کریکاریان دەرەکرد، دەیان کردە ملی ١١ی سیپتەمبەر ئەم ڕوداوهیان کردە بیانویهکی گۆره، بو بی دەنگکردنی کریکاران و فەرمانبەران. پاش یهک

سال ئەم تیروزمە هاری سەرمایە، ئەم تیروزمە ی که " دیمکراتی " و " مەدەنیەت " و " مافی مروفا " ی کردۆته ئالا، توشی هەناسە پرکی بوە، بەهەورازیکی بەرزدا سەردەکەوێت، که دوا ئاکامەگانی بە پرۆای من گل بوئەو دەبیئت.

بەلام لایەنیکى تری ئەم جەنگە، تیروزمی ئیسلامی سیاسی یە. ئەم بزوتنەوێهەش دەیهوی لە دنیای ئەمپرودا مۆری خوێ بنیئت بە جوگرافیایی سیاسی جیهانەووە داوای بەشی خوێ دەکات لە قازانج و سەرۆتی سەرمایە، ئیدعای دەسەڵاتی سیاسی دەکات لە وولاتانە ی که ئیسلامیان بەسەردا سەپاوە یان پی یان دەوتریئت " موسلمان نشین"، دەیانەوی ئەفغانستان و ئییران و سعودیە لە هەموو ئەو جوړه وولاتانەدا پیک بەیئن، بەم شیۆهیهش بی مافی یەکی بی هاوتا بەسەپینن بەسەر خەلکی ئەم وولاتانەدا، کیشە ی ئەم تیروزمە " تارادەیهک کەم هیژ تره" لە گەل تیروزمە ئەمەریکی دا، لەسەر جیگا و پریگای سیاسی یانە لە جیهانی ئەمپرودا. ئەم تیروزمەش بەهەمان شیۆه، لغاوی بەریوە، تەنها گوچانی دەستی و تەنها فەرەهنگیک که پییەتی و تارادەیکیش بوئە هوێ مانەوێ، کوشت و بره، تیروزه. سەرەنج بەدەن چ بەلایەک بەسەر بەشەرتی ئەمپرودا کەوتو، ئینسان میشکی دەشوریئت و دەکریئت بە بۆمب و خوێ دەتەقینیئەو، لە ژیر ناوی " رزگاگردن خاک" یان دژی " کفر" دا، پرۆان خەریکن چ بەرەبەرەتیک، دەکەنە بەری ئینسانی هاوچەرخ، لە ژیر ئیدعای " دژی ئیمپریالستی" و "دژی و فەرەهنگی غەربی" و " دژی کفر" دا، غەربیک که تا دوینی تاکە گوچانی بن بالیان بو، وە دروست کەریان بو. سەرەنج بەدەن دەلین دەبیئت ژن ئینسان نەبیئت و " برقع" بپوشیئت، نابیئت بجیئتە قوتابخانەو سەرکار یان ئەگەر چوو، پیویستە لەگەل پیاوان تیکەل نەبیئت، نا بیئت تەلەفیزیون هەبیئت، خو ئەگەر بووش دەبیئت، کەنالهکانی هەمووی کەنالی " قورئان" و " الله اکبر" بیئت، ئەنتەرنیئت و دەست راگەیشتن بە زانیاری نوێ کاری شەیتانەو قەدەغەیه، گوژانی غەربی و سەمای غەربی و جلی غەربی قەدەغەیه و کوشتنی لەدوایه، تەماشاکەن لە کوردستانی عێراقەو بەگره تاکو دەگاتە ئەفغانستان و جەزائیر و میسر و فەلەستین، و ئیران ئیمە شاهییدی ئەم چەقو کیشی و لغاوی بەربونەین، سەرپرینی ئینسان " گوندی خێلی حەمەو جەزائیر" بومبی بەشەری لە فەلەستین و ئەفغانستان و کلیلەکانی خومەینی، تەقاندنەوێ نارایشتاگو دوکانی سەتەلایت و قیدیو، لە کوردستانی عێراق و ئەفغانستان و جەزائیر، کوشتن و ئیختیاتی تیوریست لە فلیبین و میسر و... ئەمە واقعیەتی ئەم بزوتنەوێهە بەلام ئەم بزوتنەوێهە ئەگەر بە هوێ روداوەکە ی ١١ سیبتمبەرەو " میژوی جیهانی گوپی"، ئەوا یەک مەسەلە ی گرینگ، ئەوێهە که میژوی خویشیانی گوپی لە راستی دا، پرۆسە ی نەمانی خویشیانی خیراتر کردەو، نەلەبەرئەوێ ئەمەریکا دژیانە یان لییان دەدات، که من پیم وانی یە ئەمەریکا دژی ئیسلامی سیاسی بیئت، ئەو دژی ئەو هیژەیه که تا ئیستا دەستکردی خوێ بو، گوی لە رینوینی یەکانی ناگریئت، ئەگینا تا ماوێهەکە داوای روداوەکە ی ١١ سیبتمبەریش پەیوهندی لەگەل تالیباندە هەرمابوو، ئیستاش پەیوهندی لەگەل چەقوکیشەکانی جەزائیر و حکومەتی سعودیە دا ئەک هەربەر دەوامە بەلکو دەیهوێت بەباشی رایبگریئت. کەواتە، ئیسلامی سیاسی یە بەعنوانی هیژیکی کاریگەر لە سەر ئالوگۆرەسیاسی یەکانی ناوچە ی رۆژەلاتی ناوەرست و باکووری ئەفریقا... لەبەر ئەو بەرەو نەمان دەچيئت، که فەرەهنگ و سیاسەت و پراتیکی بو هەموو دانیشتوانی جیهان روشن بوو بە روشنترین شیۆه خوێ نیشان دا، ئەمە خالیک بوو که ١١ سیبتمبەر تا ئەوپەری خوێ نیشانی دا و بەم شیۆهیهش جوړی بیرکردنەوێ جیهانی ئەمپرو ی گوپی، که چارەنوسی بەشەریەتی ئەمپرو لە ناستی جیهاندا هاوبەش و نیکە پیکەو. لە ناستی ناوچەکەدا، پاش کوشت و پرۆ سەرپرینی ئەنقازی یەکان و جیهادی یەکان و حەماسی یەکان، حزب اللهی یەکانی ئییران و... پرۆی تاریک و ئومیدیکی پرەش بە دواپۆژ که دەیدەنە گوی ی ئینسانی ئەم ناوچانەدا، تارادەیهکی زۆر و بەرچاو بزوتنەوێهەکی گەورەو عەزیمی پیکهیناوە بەدژی دین و ئیسلامی سیاسی ئەگەرچی یەک نەگرتوو تارادەیهک خاموش، که بەگشتی لە نایندەیهکی نزیکدا بە قازانجی سکولاریەت و سکولاریزم دەشکیئەو، خالیکی تریش که زۆر گرینگە یان بلیم گرینگترین خالە لە مپرودا، وەزعی قەیرانی سیاسی حکومەتی کۆماری ئیسلامی ئییران، ئەم حکومەتە لە خوارووە خەلک نایەوێت و لەسەرەو شەق بو، هەندیکی ماو بەکەوێتە خوارو پارچە پارچە بیئت، ئەم واقعیەتە لە ناپەزایەتی خەلکی ئییران، ژنانی ئییران و لاوان و کریکاران لە ئییراندا بەرۆشنی دەبینیئت، بەتایبەت لە حالەتی لە ناوچونی ئەم حکومەتە پەشە ی سەرمایەو ئەم نوێنەرە غولە ی ئیسلامی سیاسی لە ناوچەکەدا، که لەسەرپایە ی هەستانیکی جەماوەری عەزیم دەبیئت لە دژی دین، ئەوکات ئیسلامی سیاسی

گه‌وره‌ترین پشتیوانی سیاسی و ماددی و مه‌عنه‌وی و سه‌ربازی خووی له ده‌ست ده‌دات، که کاریگه‌ری گه‌وره‌ی ده‌بیت له خیرا ئابونی ئیسلامی سیاسی له ته‌واوی ناوچه‌که‌دا، لایه‌نیکی تر کیشه‌ی فه‌له‌ستین-ئیسرائیله، به چاره‌سه‌ری ئەم کیشه‌یه‌و په‌یدابونی ده‌وله‌تیکی فه‌له‌ستینی، زه‌ربه‌یه‌کی گه‌وره‌ی ده‌دری‌ت له‌م بزوتنه‌وه‌یه و ژێر پیی ئیدعاکانی به‌ته‌واوی خالی ده‌بیت‌ه‌وه. ئیستا پیوسته‌ کیشه‌ی عیراقیشی پی زیادبکری‌ت، که ئیسلامی سیاسی له‌سه‌ری ئاو ده‌خوات و کردویه‌تی به سه‌رمایه‌یه‌کی سیاسی بو‌خووی، به‌ دۆزینه‌وه‌ی چاره‌سه‌ریک جا به‌هر شیوه‌یه‌ک بی‌ت، بو‌ ئەم کیشه‌یه‌، به‌بروای من لی‌ره‌شدا زه‌ربه‌یه‌ک به‌ر ئیسلامی سیاسی ده‌که‌وی‌ت. له‌ کوردستانی عیراقد، مه‌سه‌له‌که‌ له‌وه‌ش زور ئاساتر ده‌پواته‌ پیشه‌وه، به‌ بروای من به‌بی ده‌ست به‌ملاهیانی ده‌سه‌لاتداران، ئەم ئیسلامی یه‌ سیاسی یه‌ نه‌یده‌توانی یه‌ک هه‌نگاو گه‌شه‌ بکات و بی‌ته‌ پیشه‌وه، من باسی ئیسلامی سیاسی ده‌که‌م، باسی شی‌وزای خوده‌رخستنیان ناکه‌م، لای من یه‌ک‌گرتوی ئیسلامی و بزوتنه‌وه‌ی ئیسلامی و ئەنساری ئیسلام، هه‌موویان ره‌نگی جیاو‌زی قوماشیکن و یه‌ک ئیدعای سیاسی یان هه‌یه، جا به‌شیوه‌و میکانیزمی عه‌مه‌لی جیاو‌ز ده‌یبه‌نه‌ پیشه‌وه.

ئه‌گه‌ر له‌ماوه‌ی ئەم ساله‌دا خه‌لکی دنیا له‌ نیوان به‌رداشی تیروریزمی ده‌وله‌تی ئەمه‌ریکی و تیروریزمی ئیسلامی سیاسی دا هه‌ناسه‌ی توند بوه، له‌ ژێر باری ته‌قینه‌وه‌ و خۆته‌قاندنه‌وه‌و جه‌نگ و هیانی سوپاو، قه‌تل و عام و ئەفکاری دواکه‌وتووی " فه‌ره‌نگه‌ جیاو‌زه‌کان و ری‌ز لی‌گرتنیان " و " شارستانییه‌ جیاو‌زه‌کاندا " می‌شکی سواوه، وه‌ ئەگه‌ر ده‌رسیکی گه‌وره‌ی ۱۱ی سیبته‌به‌ر، ئەوه‌یه‌ که ته‌واوی خواست و مافه‌ ئینسانی یه‌کان جیهانین، ونه‌ته‌وه‌و پی‌ست و ره‌گه‌زی جیاو‌ز نابیت هۆیه‌ک بی‌ت بو‌ هه‌لاواردنی ئینسانه‌کان، ئەگه‌ر ئەمه‌ ده‌رسیکه‌، وه‌ بروای من گه‌وره‌ترین ده‌رس و واقعیته‌ی دنیا ی ئەمروشه‌، ئەوکات ئەم‌ری نه‌هیشتن و توپ هه‌لدانی تیروریزم به‌ هه‌ردوو شیوه‌که‌یه‌وه، ئەم‌ری پی‌که‌نیانی جیهانیکی متمدن و ئینسان دوست، ئەرکی ملیاره‌ها ئینسانه‌ که هیوای به‌دی‌هینانی جیهانیکه‌ که تیایدا پیشوویه‌کی سه‌ربه‌ستانه‌ بدات، که تیایدا ئینسانه‌کان به‌ سه‌ربه‌ستی و ئازادی و یه‌کسانی بژین، ئەمه‌ کاری کۆمونیسته‌کان و هه‌موو ئەو ئینسانانه‌یه‌، که دنیا‌یه‌کی بی‌ چه‌وسانه‌وه‌یان پیوسته‌، هه‌ر له‌ئیستاوه‌و له‌م سال‌پو‌ژده‌ا پیوسته‌ بینه‌ مه‌یدان و بلی‌ن " بمری تیروریزمی ده‌وله‌تی به‌سه‌رکردایه‌تی ئەمه‌ریکا، بمری تیروریزمی ئیسلامی سیاسی، بژی ئازادی و یه‌کسانی " ۹/۱۰.